

УДК 336.7

<https://doi.org/10.31713/ve2202511>

JEL: G21

Мельник Л. В. [1; ORCID ID: 0000-0003-3628-9160],

д.е.н., професор,

Кондрацька Н. М. [1; ORCID ID: 0000-0001-9103-6241],

к.е.н., доцент,

Скаковська С. С. [1; ORCID ID: 0000-0002-3415-9613],

к.е.н., доцент

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

У статті здійснено комплексний аналіз сутності фінансової стійкості банку, охарактеризовано основні підходи до її трактування та визначено ключові складові, що забезпечують стабільність фінансового стану банківських установ. Висвітлено фактори, які впливають на рівень фінансової стійкості. Узагальнено основні ризики та загрози, з якими стикаються банки, а також запропоновано стратегічні орієнтири для посилення їх фінансової стійкості в умовах високої невизначеності та дестабілізуючих факторів зовнішнього середовища.

Ключові слова: банківська система; банківський менеджмент; фінансова стійкість.

Постановка проблеми. У сучасних умовах нестабільного економічного середовища, геополітичної напруженості та трансформації фінансових ринків, питання фінансової стійкості банківських установ набуває особливої актуальності. Адже банки відіграють ключову роль у забезпеченні безперервного руху фінансових потоків, мобілізації заощаджень, кредитуванні економіки та реалізації грошово-кредитної політики держави. Від рівня їх фінансової стійкості залежить довіра вкладників, стабільність банківської системи в цілому, а також здатність банків виконувати свої зобов'язання перед клієнтами та контрагентами.

Особливого значення питання фінансової стійкості набуває в умовах економічної турбулентності, значного валютного коливання, інфляційних процесів, високих ризиків неплатоспроможності окремих фінансових інституцій та загроз банківських криз. В таких обставинах вивчення чинників, що впливають на фінансову стійкість банків, є не

лише теоретично значущим, а й має вагоме практичне значення для розробки дієвих управлінських рішень у банківській сфері.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання фінансової стійкості банківських установ є предметом дослідження багатьох українських вчених-економістів, які зробили вагомий внесок у розробку теоретичних засад і практичних підходів до забезпечення стабільності банківської системи, зокрема: Т. А. Васильєва, А. Г. Мельник, С. В. Міщенко, В. І. Пархоменко, М. І. Савлук, І. Б. Шульжик та ін. Такі питання, як фінансова стійкість, фінансова безпека банків піднімали і зарубіжні класики П. Роуз, С. Юджінс та сучасні фахівці Л. Матц, М. Дейтс, А. Хавас. Проте, зважаючи на складність та багатовимірність проблеми забезпечення фінансової стійкості банківських установ, питання прогнозування фінансової стійкості в умовах нестабільного середовища потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Мета статті полягає у дослідженні змін фінансової стійкості банківських установ в умовах воєнного стану в Україні та визначенні стратегічних напрямів адаптації банківської системи до кризових умов.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення фінансової стійкості банківських установ залишається пріоритетним завданням як для України, так і для європейських країн. Вітчизняна банківська система, з огляду на її особливості розвитку та зовнішні виклики, потребує особливої уваги до питань збереження фінансової рівноваги.

Попри значну кількість досліджень, в економічній науці досі відсутній уніфікований підхід до трактування поняття «фінансова стійкість банку». У більшості випадків вона ототожнюється з такими категоріями, як надійність, ліквідність та платоспроможність. Наприклад, окремі автори розглядають фінансову стійкість як здатність банку підтримувати ліквідність і виконувати зобов'язання перед кредиторами та вкладниками [1].

Водночас, якщо під поняттям «стабільність» зазвичай мають на увазі здатність банку зберігати свої ринкові позиції в довгостроковій перспективі, то «фінансова стійкість» наголошує на збалансованості активів і пасивів, адаптивності до змін зовнішнього середовища та опірності до ризиків. Категорія «надійність» здебільшого стосується рівня довіри клієнтів і здатності банку виконувати зобов'язання у повному обсязі.

Аналіз наукової літератури дає змогу виокремити кілька основних підходів до тлумачення сутності фінансової стійкості банку.

Перший підхід базується на розгляді фінансової стійкості як результату ефективної діяльності банку, що проявляється у зростанні прибутковості, збільшенні капіталу, а також можливості самостійного виконання фінансових зобов'язань.

Другий підхід акцентує увагу на достатності ресурсної бази банку для забезпечення стабільної роботи навіть в умовах несприятливої економічної ситуації. Згідно з цим підходом, фінансова стійкість є важливим індикатором готовності банку до внутрішніх та зовнішніх викликів.

У межах третього підходу фінансова стійкість трактується як здатність протистояти негативному впливу чинників зовнішнього та внутрішнього середовища переважно за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів [2, С. 130–136].

Таким чином, фінансова стійкість банку є багатогранною економічною категорією, яка поєднує елементи стійкості до кризових явищ, стабільності фінансового стану в довгостроковій перспективі та здатності швидко відновлювати ключові функції, зокрема трансформацію залучених коштів у кредитні ресурси, після дії дестабілізуючих факторів. Загалом у науковій літературі виділяють кілька видів фінансової стійкості банку, що відображають різні аспекти його функціонування та здатності виконувати зобов'язання [3, С. 237–240].

Нормальний рівень фінансової стійкості передбачає стабільне функціонування банку, своєчасне виконання зобов'язань перед клієнтами та контрагентами, відсутність прострочених платежів, а також стабільну рентабельність, що забезпечує фінансову рівновагу та перспективи для розвитку.

Нестабільний фінансовий стан характеризується періодичними затримками у виконанні окремих зобов'язань, зниженням рівня платоспроможності, а також погіршенням показників прибутковості. Такий стан є сигналом потенційних фінансових ризиків.

Кризовий фінансовий стан проявляється в наявності систематичних прострочених платежів, суттєвій заборгованості, порушенні фінансової дисципліни та глибоких структурних проблемах, що створюють загрозу нормальному функціонуванню банку. У таких умовах банк може зазнавати труднощів із

фінансуванням операційної діяльності та виконанням зобов'язань, що у крайньому випадку може призвести до банкрутства.

Економічна сутність фінансової стійкості банківської установи виявляється через кілька ключових елементів:

наявність і приріст власного капіталу, який є основою фінансової незалежності банку, забезпечує виконання зобов'язань і створює ресурсну базу для подальшого зростання;

ліквідність, яка визначає здатність банку своєчасно покривати свої зобов'язання за рахунок високоліквідних активів;

рентабельність, що відображає ефективність діяльності банку, його здатність генерувати прибуток, покривати витрати та розширювати операції;

платоспроможність, як здатність виконувати фінансові зобов'язання у повному обсязі та в належні строки.

Також на фінансову стійкість банку впливає значна кількість факторів, і їхній вплив може бути як позитивним, так і негативним, зокрема:

макроекономічна ситуація в країні: економічні кризи, інфляційні процеси, високий рівень безробіття істотно знижують фінансову стійкість банків;

конкуренція на ринку банківських послуг: висока конкуренція спонукає банки до зниження процентних ставок, що може зменшувати прибутковість;

кредитні ризики, пов'язані з невиконанням позичальниками зобов'язань, можуть завдавати суттєвих збитків банківським установам;

волатильність фінансових ринків, зокрема ринку цінних паперів, впливає на вартість активів та прибутковість банківських операцій;

операційні ризики, включаючи технічні збої, людські помилки та форс-мажорні обставини, також становлять загрозу фінансовій рівновазі банків;

регуляторний вплив, зокрема посилення вимог до капіталу та нормативів, може обмежувати можливості банків щодо розширення діяльності та інвестування [4].

Капіталізація банківської установи є одним із ключових чинників, що визначає рівень її фінансової стійкості. Низький рівень капіталу ускладнює виконання функцій фінансового посередництва, знижує кредитний потенціал та збільшує ризик нестабільності. Одним

із дієвих способів зміцнення капіталу є збільшення статутного фонду за рахунок додаткових внесків акціонерів.

Важливу роль у процесі капіталізації відіграє Національний банк України, який через нормативні акти формує вимоги до розміру капіталу. Зокрема, Постанова НБУ № 58 від 4 лютого 2016 року встановила поетапне підвищення мінімального розміру статутного капіталу банків. Згідно з документом, до 17 червня 2016 року цей показник мав досягти 120 млн грн, а надалі – зрости до 200 млн грн, що сприяло стабілізації банківського сектору.

Збільшення власного капіталу банку можливе також шляхом залучення довгострокових депозитів. Проте цей механізм супроводжується ризиком, за якого обсяг залучених коштів може перевищити активи банку з урахуванням ризиків, що, у свою чергу, створює загрозу дефіциту капіталу.

Фінансова стійкість банківських установ може суттєво погіршуватись під впливом низки несприятливих чинників. Серед них варто виокремити: погіршення якості активів, втрату довіри з боку вкладників, що проявляється у масовому знятті депозитів; зниження рівня ліквідності; скорочення обсягів капіталу; ослаблення ресурсної бази; підвищення процентних ставок; збільшення обсягів проблемних валютних кредитів; а також ускладнення процесу залучення нових інвестицій. Останній чинник значною мірою зумовлений кризовими процесами на фінансових ринках Європи та зниженням кредитних рейтингів багатьох українських банків [5].

До наведеного переліку проблем В.В. Коваленко додає такі загрози: високий рівень кредитних ризиків, пов'язаний із диспропорціями в економічній структурі; залежність банківської системи від фінансового становища підприємств-клієнтів; зростання ринкових ризиків, що обумовлене коливанням цін на окремих сегментах фінансового ринку; труднощі з поверненням зовнішніх боргових зобов'язань, які були активно залучені в попередні роки; недостатній рівень капіталізації банків; низька якість фінансових ресурсів; складнощі з отриманням рефінансування; а також вплив політичних чинників на функціонування банківської системи [6, С. 321].

На нашу думку, до чинників що найбільше впливають на фінансову стійкість банку в умовах сьогодення, належать:

–військова агресія з боку РФ та запровадження воєнного стану

в Україні;

- інфляція;
- високі ризики кредитування, зумовлені неефективною структурою економіки;
- залежність банків від фінансового стану позичальників;
- проблеми з поверненням зовнішніх запозичень, які активно залучалися в попередні роки;
- політичне втручання у діяльність банківської системи;
- зниження якості банківських активів;
- втрата довіри з боку вкладників;
- зниження ліквідності;
- зменшення капіталізації банків;
- скорочення ресурсної бази банків;
- зростання процентних ставок;
- складнощі із залученням нових інвестицій, зумовлені кризовими явищами на міжнародних фінансових ринках та зниженням кредитних рейтингів значної частини українських банків;
- висока вартість фінансового посередництва;
- невизначеність у сфері зовнішньоекономічної діяльності банківських установ.

Досягнення фінансової стійкості банків у сучасних умовах є надзвичайно складним завданням, особливо з огляду на нестабільну економічну та політичну ситуацію.

Зокрема, тривалий воєнний стан в Україні, що триває понад три роки, та масштабна збройна агресія з боку Росії, яка розпочалася понад одинадцять років тому, здійснюють значний тиск на банківську систему. Одним із ключових викликів є суттєве зростання кредитних ризиків, оскільки значна кількість громадян втрачає роботу, бізнеси зупиняють діяльність, а багато людей змушені переміщуватись, що знижує платоспроможність позичальників. Це призводить до погіршення структури кредитного портфеля банків та зменшення їх прибутковості.

Вагомим чинником залишається й скорочення депозитної бази. Через високий рівень невизначеності населення та бізнес прагнуть вивести кошти з банківських рахунків для задоволення першочергових потреб або переведення їх у більш стабільні активи. Така тенденція посилює тиск на ліквідність банків і ускладнює своєчасне виконання ними фінансових зобов'язань. Окрім цього, пошкодження інфраструктури та зниження доходів громадян

скорочують обсяги фінансових операцій, що негативно впливає на доходи банківських установ.

Девальвація гривні також посилює нестабільність, адже зростають витрати на обслуговування зовнішніх боргів та підвищуються валютні ризики.

Крім того, важливу роль відіграють фізичні ризики для банківської інфраструктури. Руйнування офісів, банкоматів та інших об'єктів банківської мережі ускладнює доступ клієнтів до послуг і змушує установи витрачати додаткові ресурси на безпеку, евакуацію працівників, створення резервних каналів обслуговування та відновлення роботи в екстремальних умовах.

Не менш суттєвим є і регуляторний аспект. Національний банк України впроваджує низку стабілізаційних заходів, зокрема валютні обмеження та підвищення нормативів резервування, які, хоча й спрямовані на підтримку стійкості фінансового сектору, у короткостроковій перспективі створюють додаткові виклики для банків.

Отже, воєнний стан формує комплекс багатовекторних ризиків, що впливають як на зовнішнє середовище функціонування банків, так і на їх внутрішні процеси. На рисунку зображено основні фактори впливу воєнного стану на фінансову стійкість банківської системи.

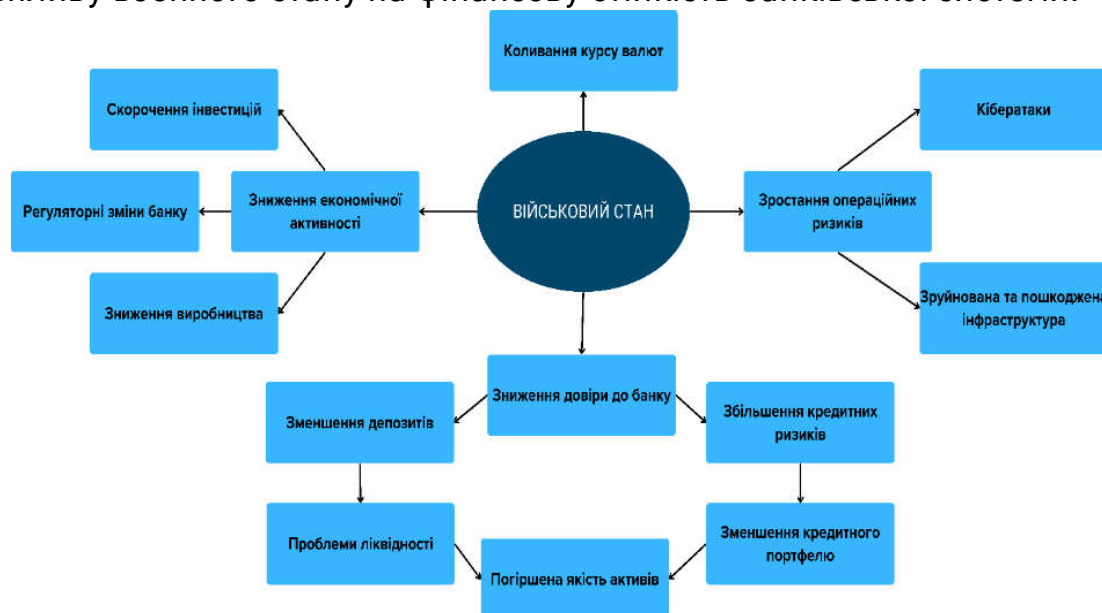

Рисунок. Вплив воєнного стану на фінансову стійкість банку
Джерело: розробка автора.

Процес забезпечення фінансової стійкості банківської системи охоплює низку важливих етапів. Насамперед, необхідно проводити всебічний аналіз поточного стану, що включає оцінювання макроекономічних умов, постійний моніторинг ключових фінансових показників банків і виявлення потенційних ризиків. Виходячи з отриманої інформації, формуються стратегії стабілізації, які передбачають визначення основних завдань, розробку політики управління ризиками та впровадження заходів антикризового реагування.

Одночасно важливим аспектом є запровадження регуляторних механізмів, зокрема посилення вимог до рівня капіталу банків, удосконалення системи пруденційного нагляду та підвищення ефективності регулювання ліквідності. Для подолання кризових викликів доцільним є створення систем підтримки, таких як резервні фонди, програми рекапіталізації банків і системи гарантування вкладів.

Особливої уваги потребує розвиток фінансової інфраструктури. Необхідно модернізувати платіжні системи, впроваджувати новітні цифрові технології та посилювати захист інформації. Це сприятиме підвищенню якості фінансових послуг і зміцненню довіри клієнтів до банківської системи.

Попри складні умови, українська банківська система демонструє високу здатність до адаптації. Впровадження цифрових інструментів, ефективне управління ризиками та державна підтримка забезпечили безперервність банківських послуг навіть у період воєнних дій. Це дало змогу зберегти фінансову стійкість та обслуговувати клієнтів без значних збоїв.

Після початку повномасштабної війни банківська система України змогла швидко відновити стабільність. Банки зберегли функціональність платіжної інфраструктури, а також довіру з боку вкладників, уникнувши масштабного відтоку коштів. Умови війни, зокрема ракетні удари та тривалі відключення електроенергії, не завадили переважній більшості банків адаптуватися до нових реалій, хоча деякі дрібні установи були змушені припинити діяльність.

Важливу роль відіграє євроінтеграційний курс України, який створює передумови для зміцнення фінансової стабільності. Банківська система повинна не лише пристосовуватись до нових умов, але й активно впроваджувати європейські стандарти, зокрема щодо захисту банківської таємниці, а також сприяти розвитку ринків

капіталу. Крім того, надходження міжнародної допомоги відіграють ключову роль у забезпеченні фінансової підтримки, однак у перспективі необхідно переходити до стійких, внутрішньо орієнтованих фінансових механізмів. Це дозволить сформувати привабливий інвестиційний клімат після завершення війни та активізувати відновлення економіки. Як зазначають експерти, чітке формулювання післявоєнної стратегії розвитку фінансового сектору зменшить політичну невизначеність і стимулюватиме залучення приватних інвестицій у процес відбудови країни [8, С. 74–75].

Реорганізація банків, зокрема шляхом злиття та поглинання, виступає ключовим інструментом реформування банківського сектору. Такий підхід сприяє оптимізації структури фінансової системи, дозволяючи об'єднувати великі банки з розвиненою мережею філій, а також створювати спеціалізовані фінансові інститути. Злиття часто є економічно вигіднішою альтернативою, ніж відкриття нових банківських установ чи філій, тому його активно використовують для зміцнення стабільності та розвитку банківських установ. Це забезпечує належний рівень ліквідності, розширення спектру послуг та адаптацію до змін в економічному середовищі країни.

З метою зміцнення стійкості банківської системи важливо гармонізувати національне регулювання з міжнародними стандартами. У процесі розробки та вдосконалення банківського законодавства слід враховувати глобальні рекомендації, насамперед стандарти Базельського комітету з банківського нагляду [9].

До основних документів, підготовлених цим комітетом, належать:

Базельський конкордат (1974 р.) – перший значущий міжнародний документ, що започаткував співпрацю у сфері банківського нагляду;

Основні принципи ефективного банківського нагляду (1997 р.) – рекомендації щодо забезпечення стабільного функціонування банків;

Базель I (1988 р.) – перший набір стандартів, що визначив вимоги до капіталу банків та підходи до його оцінки;

Базель II (2004 р.) – оновлений пакет, який розширив вимоги до капіталу та систематизував ризик-менеджмент;

Базель III (2010 р.) – сучасний комплекс норм, спрямований на підвищення стійкості банків до криз, удосконалення управління

ризиками (зокрема ліквідності), а також посилення системи моніторингу банківської діяльності.

Для ефективного функціонування системи банківського нагляду необхідно сформувати відповідну організаційну структуру, яка забезпечить узгодженість змісту та процедур здійснення наглядових функцій. Це передбачає впровадження уніфікованого підходу до формування принципів і стандартів, які стануть основою для вдосконалення механізмів банківського регулювання та нагляду.

У 2012 році, як відповідь на фінансову нестабільність і волатильність ринків, країни Європейського Союзу започаткували Європейський банківський союз. Його ключовою метою стало зміцнення фінансової стабільності банківської системи шляхом запровадження спільних правил і контролюючих механізмів. Центральну роль у функціонуванні цього союзу відіграє Європейський центральний банк (ЄЦБ), який здійснює безпосередній нагляд за банками, контролює дотримання нормативних вимог та забезпечує загальну стійкість фінансової системи ЄС.

Упровадження стандартів Базель III та створення Європейського банківського союзу стали важливими етапами на шляху до посилення фінансової стабільності як у межах окремих країн, так і на глобальному рівні.

Рекомендації Європейського банківського союзу поступово трансформують діяльність банків, сприяючи зниженню ризиків. Проте, попри позитивні зрушення, складна економічна ситуація все ще перешкоджає повному відновленню стабільності банків.

Завдяки співпраці з міжнародними інституціями – такими як МВФ, Світовий банк, Базельський комітет і Рада з фінансової стабільності – Україна має доступ до сучасних підходів у сфері банківського нагляду та регулювання. Це сприяє вдосконаленню систем управління ризиками, підвищенню прозорості банківської діяльності та зміцненню довіри до сектору.

Крім того, фінансова підтримка від міжнародних організацій дозволяє реалізовувати структурні реформи, зокрема покращення фінансової інфраструктури, розвиток корпоративного управління та розширення доступу до фінансових послуг, що загалом сприяє посиленню банківської системи України [10, С. 72–73].

Отже, забезпечення фінансової стійкості банків – це комплексна задача, яка залежить від взаємодії внутрішніх і зовнішніх факторів. Її реалізація вимагає постійного моніторингу стану банківської системи,

аналізу макроекономічних умов та оперативного коригування регуляторної політики відповідно до викликів фінансового середовища.

1. Вовченко О. С., Єгоричева С. Б. Фінансова стабільність банків в умовах динамічного макроекономічного середовища : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 233 с. 2. Довгаль Ю. С., Чамара Р. О. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення. *Фінансовий простір*. 2015. № 1. С. 130–136. 3. Бабенко І. А. Фінансова стійкість банківських установ: теоретичні засади : монографія. Київ : КНЕУ, 2020. С. 237–240. 4. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності : монографія / О. В. Дзюблюк, В. В. Корнєєв, В. І. Міщенко та ін. ; за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2018. 298 с. 5. Рогачевська В. О., Донченко Т. В. Фінансова стійкість банку: фактори впливу та особливості оцінювання. *Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика* : зб. наук. праць здобувачів вищої освіти і молодих учених. Хмельницький, 2021. С. 173–176. 6. Коваленко В. В., Радова Н. В. Моніторинг фінансової стабільності банківської системи України. Гроші, фінанси і кредит. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 2. С. 321–330. 7. Шмиголь Н. М., Іващенко О. В., Дяченко К. І., Антонюк А. А. Сутність фінансової стійкості банку як складової його фінансової безпеки. *Держава та регіони: Економіка та підприємництво*. 2020. № 4–5. С. 74–79. 8. Бригінець О. О. Актуальні проблеми підвищення рівня банківської безпеки України. *Часопис Київського університету права*. Київ, 2023. № 2. С. 73–75. 9. Звіт про фінансову стабільність. Національний банк України 2023. Грудень. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-finansovu-stabilnist-gruden-2023-roku>. (дата звернення: 19.05.2025). 10. Мушеник І. М. Забезпечення фінансової безпеки України в період воєнного часу та в умовах фінансової інклюзії. *Modern Economics*. 2022. № 32. С. 70–74.

REFERENCES:

1. Vovchenko O. S., Yehorycheva S. B. Finansova stabilnist bankiv v umovakh dynamichnoho makroekonomichnoho seredovyscha : monohrafiia. Poltava : PUET, 2021. 233 s. 2. Dovhal Yu. S., Chamara R. O. Sutnist finansovoi stiikosti komertsiiinoho banku ta efektyvni shliakhy yii zabezpechennia. *Finansovyi prostir*. 2015. № 1. S. 130–136. 3. Babenko I. A. Finansova stiikist bankivskykh ustanov: teoretychni zasady : monohrafiia. Kyiv : KNEU, 2020. S. 237–240. 4. Teoriia i praktyka hroshovoho obihu ta bankivskoi spravy v umovakh hlobalnoi finansovoi nestabilnosti : monohrafiia / O. V. Dziubliuk, V. V. Kornieiev, V. I. Mishchenko ta in. ; za red. d.e.n., prof. O. V. Dziubliuka. Ternopil : FOP Osadtsa Yu.V., 2018. 298 s. 5. Rohachevska V. O., Donchenko T. V. Finansova stiikist banku: faktory vplyvu ta osoblyvosti otsiniuvannia. *Finansovi aspekty rozvytku ekonomiky Ukrainy: teoriia, metodolohiia, praktyka* : zb. nauk. prats zdobuvachiv vyshchoi osvity i molodykh uchenykh. Khmelnytskyi, 2021. S. 173–176. 6. Kovalenko V. V., Radova N. V. Monitorynh finansovoi stabilnosti bankivskoi systemy Ukrainy. *Hroshi, finansy i kredyt. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*. 2019. № 2. S. 321–

330. **7.** Shmyhol N. M., Ivashchenko O. V., Diachenko K. I., Antoniuk A. A. Sutnist finansovoi stiiikosti banku yak skladovoi yoho finansovoi bezpeky. *Derzhava ta rehiony: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*. 2020. № 4–5. S. 74–79. **8.** Bryhinets O. O. Aktualni problemy pidvyshchennia rivnia bankivskoi bezpeky Ukrainy. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. Kyiv, 2023. № 2. S. 73–75. **9.** Zvit pro finansovu stabilnist. Natsionalnyi bank Ukrainy 2023. Hruden. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-finansovu-stabilnist-gruden-2023-roku>. (data zvernennia: 19.05.2025). **10.** Mushenyk I. M. Zabezpechennia finansovoi bezpeky Ukrainy v period voiennoho chasu ta v umovakh finansovoi inkluzii. *Modern Economics*. 2022. № 32. S. 70–74.

Melnyk L. V. [1; ORCID ID: 0000-0003-3628-9160],

Doctor of Economics, Professor,

Kondratska N. M. [1; ORCID ID: 0000-0001-9103-6241],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor,

Skakovska S. S. [1; ORCID ID: 0000-0002-3415-9613],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor

¹*National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine*

ENHANCING THE FINANCIAL STABILITY OF BANKING INSTITUTIONS

Financial stability of banking institutions is a key element of the stable functioning of the country's financial system. In the conditions of a dynamic macroeconomic environment, military aggression against Ukraine, global financial challenges and an increased level of risks, ensuring the stability of the banking system is of particular relevance. This work is devoted to the study of the essence of the financial stability of banks, the factors that influence it, as well as modern approaches to its assessment and improvement. In the process of research, the scientific approaches of Ukrainian scientists to the interpretation of the concept of financial stability were analyzed, in particular in the works of O. Dzyublyuk, I. Babenko, Yu. Dovgal and others. Particular attention is paid to the influence of the regulatory policy of the National Bank of Ukraine and the international Basel III standards on the level of stability of banking institutions. The main factors that reduce the financial stability of banks are identified, including: credit risks, insufficient capitalization, a decrease in confidence on the part of depositors, as well as external shocks. The role of the European Banking Union and the European Central Bank as bodies that form unified approaches to banking supervision and regulation in the EU countries is considered. The paper outlines modern directions for reforming the banking system of Ukraine aimed at increasing its financial stability: strengthening bank capital,

developing risk management, increasing transparency and responsibility of banking activities. Practical recommendations are proposed for improving approaches to assessing the financial stability of banks based on a system of quantitative and qualitative indicators. The results obtained can be used in the activities of banking institutions, regulators, as well as in further scientific research in the field of banking stability.

Keywords: banking system; banking management; financial stability.

Отримано: 10 червня 2025 року
Прорецензовано: 15 червня 2025 року
Прийнято до друку: 04 липня 2025 року